

השעון מתקתק לי. אני כל הזמן שומעת אותו

פסל אחד של גילה שטיין מכפר שמריהו מעטר את אוסף הנשיאים בבית הלצן ■ פסל אחר מוצב בכניסה לפנטגון ■ גם אצל מלכת ספרד יש פסל שלה ■ אבל כל אלה לא ממלאים אותה סיפוק, כמו העובדה שפעמיים חקף אותה הסרטן, ופעמיים היא ניצחה אותו

■ ג'ני אלעזרי // צילומים: יונג עסרני

גים הכרתו את לאה רבין. התחלנו לפסל ולשקו, והתיירדנו מאור".

רבין, לפני שסמשיכיים, כי הייתה פיבה יותר

בסניכה?

"אין שאלה, לאה הייתה שחקנית טובה יותר ממני

מיצחה אותי. היא הייתה מוקה האמפריצית. היא לימד

דה אחי קצת אמפריצה, בסניס ובכליל. היא הייתה לת

עריכה שלי בגלויח 'אריסה קלצ'קין בתל אביב, ואחרי

שבועיים היצח משלחת של משרד הביטחון, הם ציי

למו כשה מהעבודות שלי, ואחר כך דיננו אחרי לפסד

זה על השולחן היו מונחות עשרות תצלומים של מס

ליו. הם אמרו לי שהם שלחו את התמונות לרוסינגסות,

העבודה שלי נבחרה לעמוד באחת הביטוח-לפנטגון.

היה טקס מצויאין תל אביב עם שר ההגנה האמריקאי

ועם יצחק רבין, שהיה אז שר הביטחון, והפסל הוסס

לארצות הברית. אחד כך פסל אחרי שלי ניתן לנשיא

רונלד רייגן והגיע לאוסף הנשיאים בבית הלבן.

ואיך פסל שלך הגיע למלכת ספרד?

"לאה רבין היצחה פסל כדי לתת מתנה רשמית

למלכת ספרד, והיא בחרה פסל שלי בשם 'מתנשקים',

קטן ממני גם פסל שנקרא 'תפילה'. כוונתי לא באשר

לי למי הוא מיועד, אבל אחרי עשר שנים, כשכר

בו היו לנו יחסים רשמיים עם יריד, התברר שהוא

נמסר למלך הוסייף".

צבע הכסף

במעקל, ולפרות שסמליה נמכרו
היס, שטיין נאלצה לזחמדיך עם דילמת
מפיות לראשונה בחייה כעקבת ברושה
מבעלה האבי אחי בנתיה. "כשנפרדתי מב'
עלי, הוא נתן לי כסף כדי להתקיים תקופה
מסוימת, החלטתי להמר עליו ולהשקיע
אחרו בנעוריה בניו יורק, מספרות שטיין.
"יחד עם עזר צייר שבוודו ארבעה בתיננס
בריד האמנות בניו יורק, 'אויס אקספו',
בצייר תלה את התמונה שלו על הקירות,
ופסלי הברונזה שלי, ששקלו 60-70 ק"ג,
עמדו בחלל החדל. ההצלחה הייתה איי
רה מסויח 12 עבודות לגלריות, מפ גלריה
'אמלס' משיקגו סקנתהמש עבודות. החורתי
פי שלושה או ארבעה מהשקעה שלי בתערוכה.
גם יצרתי קשרים היו חמוגות החעניינות, ומסס
קרו רביי".

שטיין דמשיכה למסכה את פסליה כותיל, עם
אות, התברר לה שכדי לפרווג את עצמה ונתחיה
להחשיף לחשיף בחילוג היפה בה היא מיה גם
בית, עליה למצוא מקור מרגמה גוס, "אחרי שרד
כסף שקיבלתי מבועלי גונג, בשארתי בבית הגרול
הזה כלי אנגרי", הוא מספרת. "החלטתי או שישם
גבר לא יצרכים אותי יותר ושאיני אקמור על שתי

מרכז הסלון המעוצב להפליא של הפסלת גילה
שטיין עומד פסל קיר עובד שלה. בפסל,
ששמו "הנבירה", נראה גוף מרמס בעל ידי כסף, המ'
פודק לכסה חתיכות. את הפסל יצרה שטיין כעקבת
מחלת סרטן השחי שלקחה בה, ולצופה מן הצד
היא מהווה תזכורת לכך שהמעקפת של הבית
הגדלים בידיה ככפר שמריהו והאישה הנאה הימריש'
מה שגרה בו, אינם עוזבה לחשיפת שאורבות לכל אחד
מאיתנו כפיכה.

שטיין עוברת כיום על יצירות הקשורות למחלתה
לאחר קריויה ארוכת שנים שבמהלכה הציבה את עבו'
דוחיה בעיקר בוח"ל, ושם גם מסרה את פסליה. מלבד
תערוכות שהציגו בגלריות נושבות בלונדון ובפריז,
ניתן למצוא ברומה שלה וישנים לא מעטים, כמו
הפסלה שהפסל שלה, "יונת השלום", כלול באוסף
הנשיאים בבית הלבן, פסל אחר שלה בשם "תפילה"
לשלוש" מוצב בכניסה לפנטגון בושינגטון, ופסלה
"מגשקים" ניתן במתנה למלכת ספרד.

מקפצת הטניס

שטיין, שברלה כהרצליה פיתוח, בת למעשיין רב
יעקובוביץ', המייסד הבעלים של חשלוטן ספרי
לי הסקסטיל "קשת", "אופ-אר" ו"עזנה", גלרנה
נמדת אמנותית ככד מגיל צעיר. היא נפר
לישה לחיות מעצבת ארונה כדי להשתלב
בעסק המשפחתי, אך נוחה לפסל בשעות
הלילה כתחביב. אחרי בישואיה המע'
בי לרשה אביב, המשיכה לעבוד כמע'
צנת אוספו התמלה ללמדו במכון "אבני",
כאשר כבר כונן הלימודים מסרה פסל
שלה לבעלת גלריה שהאמינה בה.
"במהלך הלימודים הבנתי שאמנות זה
היעוד שלי, אנשרת שטיין, "אחרי חליכ'
טורים הרבשלתי לאס. עבודתי כמה שנים
בבית כלי לצאת לתערוכות הישפותי את
השפה הייחודית שלי".

תערוכה הראשונה, שהתקיימה
בשנת 1985 במלון "רון" בתל אביב, וכתה
להצלחה, וכל הפסלים נמכרו. "שליש
מהעבודות נמכרו למכרים של אבא שלי,
ואותם לא החשבתי בהצלחה, כי הייתי אז
חפוז ביטוחן בכישרת שלי, מספרות שטיין,
"שליש נקנו על ידי המחנכים לתערוכה, וש'
ליש גוסף נקנה על ידי אמריקאים, אודחי המ'
לון. אז גם השכתי שאם האמריקאים אהבו את
הפסלים שלי, אולי כדאי לי להציג בארצות
הברית".

איך הפסלים שלך התינו למית הלכן ול-
פנטגון?
"ריתי אז בנחה אביבים, ועל מנרש המ'

יריד גונגו יצמס כדי להחשיף
ירידה על עמית כיום שטיין
אחרי שרד החעניינות

"השערן מתקתק לך"

גילת שטיין
למאסטרסון
התק היה לי
במספר טואר
אבל ספר נוסף
גילתו עוד
טעם לחיות
לדוריד

אמנות שימושית, היא אמנות. אני מתייחסת באהדה רצינית למסלים שלי ולאמנות השימושית שאני עושה. זה התאים לאותה תקופה ואני עדיין עושה את זה. אי אפשר להיאר שכל הזמן באהדה רמת אנרגיה. שינוי נוסף שעברה שטיין כלל את החלטתה להתנדב קר יתרו בשוק בארץ ומוות בע"ל. לפני שנתיים היא הציגה בעבודת צילום בסינסטק בתל אביב המרכזי חיל בצבר שטרחה. בשנת 2013 היא תצג תערוכת ציור ופיטול בבושא מחלטה בגלריה זוהר גילתון בתל אביב, ובניגונים היא מציעה בתערוכת קמפוזיות. אני לאט לאט בונה את השם שלי בגליליה המקומי, היא אמרת.

שערן החול

בשנים האחרונות מתייחסות יצירותיה של שטיין ישירות למחלתה. היא פיטלה, למשל, ספסלי ישיבה שמורכב מרוביזיהן של שלוש נשים ללא שרירים. "הנשים האלה חקוקות ויכולות להשיב על ברכיך אתה יושב ולחגם אותם", היא אוסרת. ככל "הגבריהל", שנולדו בסלון ביתה, ממשיך את תולדותיה חקוקת במהלך המקלף. "הרגשותי או שרפתאים ואנשים אחרים נבזרים כי פיזיות ומפשיית, והדמאים חתכו במשך ראתה כמו השיעור שניה לי, אבל זה בראה מזוית קרי לבט אני מסתובבת עם שיער ארוך, ולמה התחשף זה, אבל החלטה שאיננה מה. חודש הייתי עם שיער ארוך וחודש עם שיער בלי, חודש עם שיער יפה, ואחר כך עם פיאה ג'נג'יאל. הייתי גילה אחרת כשהבשתי תי פאות שונות. באמצעות הפיאה הייתי אלגנטית, רומנטית, בחקיקת, ספרוסיבית וטום ברי. כל פיאה הציאה פו אחר של האישיות שלי. כל אישה צריכה ללמוד את זה, להוציא רגעים מגפנים באמצעות תסרוקות שונות."

שטיין ממשיכה להיות עסקה בצורה אינסופית. מלבד עבודת הפיטול שלה, היא שותה חמש פעם מים בעבודת עושה כושה במקביל עובדת לעצאת תערוכה על אתנופיה. אחרי שביקרה במקום. היא גם עובדת לקראת התערוכה בשנת 2013, מצבנת ריזה שרכשה, מתנגה בעבודות ש"מיקה ולומדת איריות ואפנת.

"כיום אני אדם מאושר יותר, מרתצה יותר, היא אמרת. "אני מכירה ביכולות שלי, אחרי שבעבר הייתי במקום של חוסר ביטחון חדר כמו אמונה בעצמי. השינוי הזה לא קרה בעקבות תפרושות או הצלחות גדולות, אלא קשור בתהליך הפנימי שעמית, אני לא יודעת כמה זמן עוד יש לי. אני רוצה להציג מעצמי, לגיטימי רב רגעים האמנות. השערן מתקתק לי. אני כל הזמן שופעת אתי."

לעומת זאת, שני חדרות שלי, שהייתה לכן בעיה רומה לשלי, ולא עברו ניתוח, לא בחיים יותר. שטיין עברה שנה קשה במחלבה מופלה בכיכר תרפיה והקרנות. עם זאת, היא לא שקעה בדיכאון. "ההפק", היא אוסרת, "פתאום הרגשתי פרץ של שמחה ואופטימיות. גיליתי כתובי כוחות נפש שגרמו לי להרגיש אהבת. הלפני בביטחון שאנצח את הפיזה. לא ייאמן איזה כוחות יבאו או סמלי. לפיזהל"ב. מתי אם לעשות הקרנות, כלי שום בושה, ותקשרתי למבחלי מחלקות וראיינתי אותם תאם כראי לעשות הקרנות ואיפה. "הביטחונה לא הייתה קלה והתקד נרמנו לי להרגיש נרא, אבל מוד כשהרגשתי יחצו טוב, והצנתי 20 איש לאחדה, כדי להרגיש היח מעולם לא שאלתי למה זה קרה רוחקא לי. כך שאלתי מה עשיתי כדי שהמחלה תבוא אליי. חשבתי שאולי עבדתי קשה מדי, שהצנתי לטקס של אסיפת כוחות המערכת החיסונית נולדה."

רוח לחימה

המולה שינתה את שטיין מהריכה מאוד בחינות. "בבשרי שכע שנים התפקתי בעולם החזני. לבדתי קבלה ושיטת סילבה של רימון מורקק, עשיתי גריס ציות וביופירקט ובערתי על חשיבה קומיטת ועל אק להירגע, הכל במטרה להבריך. עובדתי את הפיטול מן בוחי צילום ומתיבה. עשיתי לקצפי מוד עריפיות מן הדוב וכו' לא. איפה להריב אהיה ואיפה להסיר בע"כ הייתי אשת חברה שעושה אירועים גדולים ל-50 איש עד שיום אחד שאלתי את עצמי מה אני יודעת על האני שים האלה שמותאחדים אצלי. טילס נהנים, אבל אני לא יודעת קשר עם אף אחד. כיום אני מופשט קשר כשאני נמצאת עם אנשים מסובי לשלוח. אני רוצה לסמוך את האמת שלהם, מה מניע אותם ולא באיזה בית מלון הם היה או לאן הם נכעו למופשה. פעם היה לי צנעוף לזכר על עצמי. כיום צנעוף אחי יותר לרסוד על אף רם. אני מבינה כיום שלא כראי לי לכוון זמן על רביצו של נעמיים לי או שאני לא רוצה לעשות. חרבה נע"כ בים סמנ, כי התנתקתי מהם, אבל אני שולטה עם הסי וזיר שאני משלמת. אני כבר לא רוצה להיות בעמדתן ולקח את האחרים וכתחיים מפעם הייתי הולכת אליהם. תכל לי על הזמן שלי. אני מאמינה בגלגלים ואני חושפת במ סובנגול האב מבי לא אהיה לעולם הזה, כי התנתקתי מפיית ורעיונות את העבודה."

שטיין תאוששה מהמחלה, אבל בעבור 12 שנים נדרע לה שחלתה שוב. "לא הצנתי מה קרה לי. במסופיה לא ראו מלום, אבל באיזה סאטור מצא גם כשר השני גוש סרטני למלי, מצאי את זה מאור מוקדם בתחכה ממני כיומתישה. עכרתי ור השנתי. בדגד הראשון היה לי משבן בדאן, אבל מוד מאוד גייסתי עוד פעם כוחות לחימה". במהלך הראשיות מהמחלה, ומחלק מדי שניי שעברה, שטיין מיצעה לפסל, ובמקום זאת החלה לגלם. לכתוב ולצייר אמנות שימושית, כמו צלחות, תחביות וכלי הנשה מקוריים. "כשנים שאחרי המחלה, כבר לא רציתי לזכר את הפסלים הגדולים שעד או עשיתי והתחלתי ליצורן

רגליו מבחינה מכלילית. לא רציתי להיות תלוח יותר בשום גבתי וגם סרטני לקחת כסף מאבא שלי."

התחלתי להעביר קורסים בנישול. בעבר השתלמי מן בכת הספר לבישול קורדון בלך, כי המיד אחתי לכול. אנשים שהלארזי אצלי ביקשו שאלמו אתם כשראיתי שגורא קשה להתרגם ממשיל, הודעתי שאני עושה קייטרינג לאירועים עד 120 איש. התחלתי לקבל הזמנות ועברתי מאוד קשה. עשיתי הכל לבר במסכה הביתי שלי, רק עם עוזה אחת ששטפה כלים. אהלנתי גם שילחנתי, כישאות, מוחים ומפת לאירועים. במקי החט קיבלתי על זה לא מעט כע"כ."

במקביל המשיכה שטיין לשפח את קריירת היוטוב שלה. "יצאתי שוב לתערוכות, ושוב היו לי המנות. כל תערוכה שעשיתי הביאה ליחד יותר המנות. היו לי קליינטים שהפכו לחברים וארגו לי תערוכות בגלריה נלאצית כפרי, בלוגיה ובגלית. עשיתי תערוכה גם באיסטנבול, מכרתי יותר מחול מאשר בארץ."

למה הצלחת פחות בארץ? "עברתי על השיק האמריקאי, כי הייתי צריכה להתפרנס ובישראל זה יותר קשה. בעוד שבחול גלריות קמים מסך את העבודות. בארץ עובדים לפי שיטת הקונטיננטל. אף גלריה בארץ לא הייתה מר כזה להשקיע בי כספית, ואני לא הייתי מוכנה לתת להם עבודות קונטיננטליות. לא הייתי מותסכלת מכן כי עובדתי חברה בינלאומית. חשבתי שארצי הם פרובינציאליים, שהחשיבה לא נבונה."

למרות זאת, במהלך השנים הציגה שטיין מדי פעם גם בארץ. כיום ברתו למצוא מסלים שלה בגן הפסלים במוזיאון די לבנים בדר צליל ושם מוצג ספלה "אדם וחווה" בגובה שלושה מטרים, בגן הפסלים במרכז הכר נתחשף בהרצליה, החמישה פסלים המשמשש"ק גם כספסלי אבן ממצאים בגן הפסלים בשלוק. ספסל רומה מוצג בגן סנודי בכפר שטריו.

יד משמיימים

עד שנת 1994 חזק שטיין את החיים והפכה היא פילוח מסורתי שבניתה היפה העמלט חפצי אמנות, נסעו לתערוכות בח"ל, היה עם כל חנה פאזר סק, יורי חבתי והתחפתו הישראלית "כבש בע"ש", תועפקה כאשר חברה נוצרה, המנה כחיות חל כשודר ותגלה אצלה מרסושה "הרגשתי נוש", היא מספרת. "אריבעה רופאים אמרו לי שזה גוש שרעני ושאיך צריך בנונות אחרי שראיתי שהשד קבל עזרות, בעקשנות לרומם כתי, שמוציא לעצאת נוחה, ליחד כישותי."

במהלך הניתוח התגלה אצלה גוש שרעני מאוד קפן בחדר הגוש השומני גרוד. בעקבות זאת עבר שטיין גם ניתוח בגלגלות הלישה. "כילום סרטני הוד נבדו לניתוח הזה, כי הגוש שהתגלה היה כל כך קטן עד שאני מימי שיש לי גרורות. אני התקשקשה וברי תוח החדשן שהיחה לי גרורה בגלגלות. התקשקשה על ניתוח, כי הרגשתי שאני המנחה מנחה אחת מה לעשית, כאילו די מהמשיים טובילה אחי לעצמות את הגרורים הבטניים. אני יודעת שזה נשמע ספילי, אבל ככה הרגשתי. נתתי לאינמואישה שלי להתגל אחי."

"אני מבינה כיום שלא כדאי לי לבצע זמן על דברים שאני לא רוצה לעשות. הרבה נעלבים מנתי כי התחלקתי מהם, אבל אני שלונה עם המחיר שאני משלמת"